

איך מדליקים נשמות?

הרב יוני לביא

מה עושים כשאנא הוקפץ למילואים בדיוק בחנוכה? איך להפוך את הדלקת הנרות למיוחדת גם בפעם השמינית? וכמה דמי חנוכה לתת לילדים? כל השאלות בשו"ת משפחתי מיוחד לחנוכה

6. האם לאפשר לילדים לאכול סופגניות וממתקים כל ערב?

חנוכה הוא חג של אמונה וגם של גבורה. ושתייה מתבטאות לא רק בשדה הקרב, אלא גם בשדה החיים. מול שפע הסופגניות שכבר אחרי סוכות החלו לבצבץ בחנויות כמו פטריות אחרי הגשם, כדאי לקבוע כללים: כגון סופגנייה אחת ליום והגבלת כמות הממתקים שמקבלים מסבא וסבתא.

7. מה עושים כשיש התנגשות בין מסיבות חנוכה שונות?

למרות שחנוכה הוא החג הכי ארוך בשנה, עדיין קורה שמשפחות משני הצדדים רוצות לקבוע מפגש באותו יום, ועוד לא אמרנו מילה על מפגשי חברים ואירועים בקהילה. אין נוסחת קסם פשוטה, אבל ברור שכלל שמקדימים לתאם, כך קל יותר לסנכרן בין המפגשים השונים ברגישות ובטקט. ואחרי ככלות הכול, תודה לה' שאלו הן הבעיות שלנו – שפע מסיבות ואירועים שמחים שמציפים אותנו.

8. איך הופכים את הדלקת הנרות לחוויה משפחתית משמעותית?

זו תופעה ידועה: יש יחס הפוך בין מספר הנרות הדולקים לבין הזמן שאורך טקס ההדלקה המשפחתי. היום הראשון הוא הכי ארוך ומושקע ושרים את מעוז צור עד הסוף, ומשם ואילך זה רק פוחת והולך...

הבשורה הטובה: זה לא חייב להיות ככה. יש פוטנציאל אדיר באירוע ההדלקה היומי ויהיה חבל אם לא ננצל אותו.

בחוברת התוכן שהכנו לכם לחנוכה (סרקו את הברקוד כדי להוריד אותה חינם), תמצאו בעמ' 6 'עשרה רעיונות מאירים למשפחה מדליקה' עם הצעות מגוונות ויצירתיות למשחקים, הפעלות, סיפורים ורעיונות שיוסיפו קצת צבע ועניין להדלקה המשפחתית, גם בפעם השמינית.

בסופו של דבר, כמו הנרות הקטנים שמאירים את החושך הגדול, גם אנחנו, במעשים קטנים של תשומת לב ואהבה, יכולים לא רק להדליק נרות אלא להדליק נשמות. ■

ארגון הסביבה, השני על סידור הפתילות והשמן, השלישי על הכנת לביבות וכו'. וכך לכל אחד יש חלק משמעותי בהכנות, גם אם אינו המדליק הראשון. אחרי ההדלקה אפשר לתת תפקידים נוספים כמו הובלת השירים וחלוקת הסופגניות.

4. אבא חוזר מאוחר מהעבודה. האם לתנות לו עם ההדלקה נשילדים נבו עייפים?

מצד אחד יש ערך גדול בהדלקה משפחתית מלאה. מצד שני לא כדאי שהחוויה תהפוך לעול על הילדים העייפים.

ולכן, אם מדובר באיחור קל והילדים עוד ערניים – כדאי לחכות. אך אם האיחור משמעותי, עדיף להדליק בזמן עם הילדים והאב ידליק כשיחזור. מי שנמצא לאורך כל החג בעבודה תובענית שלא מאפשרת לו לחזור בזמן סביר, כדאי להתארגן כך שלפחות בלילה או שניים בחג ההורה יחזור מוקדם ויעשו אז הדלקה משפחתית מלאה וחגיגית במיוחד.

המשימה היא לשמור על האיזון בין החשיבות של הדלקה משפחתית, לבין שמירה על חוויה חיובית שלא תהפוך לנטל.

5. איך מתמודדים עם המצב בו אבא נקרא למילואים בחנוכה?

מצד אחד זה מאד מבאס והחיסרון מורגש במיוחד. מצד שני יש כאן הזדמנות לחבר את הילדים אל הסיפור העתיק של החג: מסירות נפש כדי להילחם למען עם ישראל. "אתם מבינים, מתוקים? את מה שהתחיל אז יהודה המכבי, אבא שלכם ממשיך עכשיו".

עם זאת כדי לחפש דרכים כדי להרגיש בכל זאת ביחד בעת ההדלקה – להיעזר בשיחת וידאו או אפילו להיות על הקו בעת ההדלקה המשפחתית. אמא תשלח לאבא תמונות והילדים יוכלו להכין לו ציורים ומכתבים.

חג החנוכה הוא הזדמנות משפחתית יקרה מפז: שמונה ערבים בהם אנו מתכנסים יחד מול החנוכייה – הלבבות נפתחים, השיחות מעמיקות והזיכרונות נחקקים. הרגעים הקסומים האלו הם מקור של כוח ואור שילווה אותנו בכל השנה.

כהורים, אנחנו מתמודדים בחג עם שאלות רבות. הנה תשובות לכמה מהנפוצות שבהן:

1. מה עושים כשילד קטן מאד רוצה להדליק לבד אבל אנחנו חוששים?

יש כאן הזדמנות חינוכית נהדרת ללמד על אחריות וזהירות. מתחילים בהדלקה משותפת – יד הילד בתוך ידנו. חשוב להשתמש בנר ארוך מספיק ולהקפיד על סביבה בטוחה מפני דליקות. כשהילד גדול יותר עוברים בהדרגה להדלקה עצמאית תחת השגחה. אם הילד עדיין קטן מלעסוק באש, או במשפחות הנוהגות שרק אבי המשפחה מדליק – כדאי לחפש עבור הילד תפקיד אחר – לעזור לסדר את הנרות, להשחיל את הפתילות בתוך המצופים, לחלק סופגניות וכדו'.

2. האם נכון לתת לילדים דמי חנוכה? כמה? האם להתנות זאת בהתנהגות טובה שלהם?

דמי חנוכה הם מנהג חביב שמשמח מאד את הילדים. אין צורך לקחת עוד משכנתא לשם כך, אלא לתת סכום צנוע, שמתאים לגיל בו הילד נמצא ושהיה משמעותי בעיניו. אם הילד עשוי לקבל כסף מעוד דמויות במשפחה – ניתן לקחת זאת בחשבון.

לא נכון להתנות את הנתינה בהתנהגות מסוימת. דמי חנוכה הם מתנה ולא פרס. עם זאת, כדאי לנצל את ההזדמנות להדרכה חיובית להתנהלות עם כסף: איך ומתי להשתמש בו, לחסוך לפחות את חלקו, לתת מעשר כספים וכדו'. אם ילדים קטנים צברו סכומים גדולים מדמי כיס/חנוכה – מוטב שיהיו שמורים אצל ההורים כדי שלא יאבדו/יתבזבוזו.

3. מה עושים כשיש מריבות בין האחים מי ידליק ראשון?

כדאי לקבוע מראש סדר קבוע והוגן: או לפי הגיל – מהגדול לקטן, או בסבב מתחלף מיום ליום (וכנ"ל גם בטעימת היין אחרי הקידוש או בחלוקת המנות בסעודת שבת). לפני ההדלקה ניתן לחלק תפקידי הכנה – אחד אחראי על